ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު

ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2017/HC-A/387
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:
  - ނަން: ޒުހާ އިބްރާހީމް
  - އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A032542
  - ދާއިމީ އެޑްރެސް: ހިރަމާގެ/ ސ.ހުޅުދޫ
  - މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ހ.ނަރުސީ/ މާލެ
- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް:
  - ނަން: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
  - އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: -
  - ދާއިމީ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
  - މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- ހުށަހެޅި ތާރީޚު: 02 ޝަޢުބާން 1438 / 24 އެޕްރީލް 2017
  - ނިމުނު ތާރީޚު: 17 ރަމަޟާން 1440 / 22 މޭ 2019
- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 1487/Cr-C/2013
- ނިންމި ކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: [illegible]
- ހުކުމް ތާރީޚު: 09.12.2013
  - ނިމުނު ތާރީޚު: 25.04.2017
- މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

އިސްވެރިފަނޑިޔާރު ޝުޖާޢު އުސްމާން ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީމް ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ޙުސައިން ޒަކަރިއްޔާ

(އިއްތިފާޤު)

- **ދައުވާގެ ޚުލާޞާ:**

މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1487/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާ އެކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ، ސަރުކާރީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ އިދާރާއަކާ ޙަވާލުކުރެވިފައިވާ ސ.ފޭދޫ، އިރުމާގެ މޫސާ އިބްރާހީމް (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A032542)ގެ ޝަރީޢަތުން އިސްތިއުނާފުކުރައްވާފައިވާ ހުކުމަށް އެދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ދައުވާ ފާސްވުމަށް ބޭނުންކުރި ބަޔާނެވެ.

- **ޝަރީޢަތުގެ ނިންމުން:**

01- އިސްތިއުނާފުވާ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1487/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގެ ސަރުކާރުން ހުށަހެޅި ދައުވާގެ ޚުލާޞާ ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، އެ ޤަޟިއްޔާއަކީ، މޫސާ އިބްރާހީމް، ގ.މިލައަސްރީގެ، އިބްރާހީމް ސަލީމް ޢަބްދުﷲ، ސ.ފޭދޫ، އިރުމާގެ، މޫސާ އިބްރާހީމްއާއި، ސ.ހިތަދޫ، ޖަވާހިރުގެ، ޢަބްދުﷲ ސަލީމް އާއި، މޫސާ އިބްރާހީމް ދައުލަތުގެ ބަދަލުގައި، ދައުލަތުން ދައުވާކުރެވުނު ޝަރީޢަތުން ކުށްވެރިކުރުމުގެ ކުރިން މައްސަލައެއްކަމުގައި، 16 އޮގަސްޓް 2013 ވަނަ ދުވަހުގެ 18:11 ހާއިރު، މޫސާ އިބްރާހީމް ދިވެހިރާއްޖެއަށް މަސްތުވާތަކެތި އެތެރެކުރުމަށް ވިޔަފާރިކުރާކަމަށް އިންޓެލިޖެންސް ލިބުނު މަޢުލޫމާތަކާ ގުޅިގެން، މޫސާ އިބްރާހީމްގެ ހަރަކާތްތަކަށް ފުލުހުން ބަލަމުން ދިޔަކަން، މޫސާ އިބްރާހީމް، ގ.މިލައަސްރީ ގެ ފަރާތަށް ފުލުހުން ފޮނުވުމުގެ ކުރިން ގެއަށް ވަދެ، އެ އިމާރާތުގެ ތިރީގައި ފުލުހުން ތަޙުޤީޤުކުރުމަށް ހުރި ތަނުގެ ގޮތުން، މިފަދަ ތަކެތި ފެނިގެން ފުލުހުން ހުއްޓުވުމަށްފަހު، އެ ތަނުގައި ހުރި ކާޑްބޯޑު ދޮންމަސް ޚަރަދު ސަލީމް އާއި އިބްރާހީމް ސަލީމް ފުލުހުން ނަގާފައިވުމުން، މިފަދަ ފުލުހުންގެ ތަޙުޤީޤުގެ ތެރޭގައި ގެނެސް، މިފަދަ ހަރަކާތެއް އެތަން ބަލައި ފާސްކުރިއިރު، މޫސާ އިބްރާހީމް ވަޑައިގެން ހުރި ސޯފާގެ ތަޅުމުގައި ކުރިމަތިން ފެނުނު ފުޅިގައި އޮތް ޕެކެޓްތަކެއްގެ ތެރޭގައި އޮތް ހެރޮއިން ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ، އެ ސޯފާގެ ކައިރީގައި އޮތް ކުޑަ ބަރުދަނުގައި އޮތް ހެރޮއިން ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ ބަރުދަނުގައި 134.417 ގްރާމް ބަރުދަން ހުރިކަމަށް، އެތަނުގައި ހުރި ބައެއް ފުލުހުން ހުއްޓުވިއިރު، އެކަމާ ގުޅިގެން އެ ފަރާތުން ވަކި ސުވާލު ހެރޮއިން ކަމަށް ...

އެތަނުން ފެނުނު ޖިސްޓަރުގައި ވިޔަފާރި ހަތް ސްޓޯރިޖްތަކުގައި ދަށުގެ ޕެކެޓުގައި އެއް ފުރަޅު ހުސްކޮށް ދިރާގު ހަނި އަ ޕެކެޓުތަކުގައި އެއް ދިޔައީ ބަށި ގޮތުގައިހުރި ދަޔާގައި އެއް ޖަހާ ސްޓޯރިޖްތަކުގައި އަތޮޅުގައި އެއް ޖަހާ ދި ސްޓޯރިޖްތަކުގައި އަ ކަޓަރި ޕެކެޓުގައި އެއް ކަފުރާއި އަ ކަޓަރިގައި ހުރި ގޮތް އަތުވެރިޔާއަށް ދަށުގައި އެއް ކަޅުރަބަރު ކަޅުތިއްގައި ޕެކެޓުގައި އެއް ޖަހާގަނޑުއްގެ ޕެކެޓުގައި އެއް ކަޅުތިއްގައި އަ ކަޓަރިގައި ހުރި ގޮސްފައިން ޕެކެޓުގައި އެއް ޖަހާގަނޑުއްގެ ޕެކެޓުގައި އެއް ކަޅުތިއްދަގައި 360.9376 ގްރާމް ކެނަބިސް ހުރިކަމަށް އަތުލައިގެ ތުހުމަތު ދިޔާގުން ދަޢުވާކުރީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (ޑްރަގްސްއާ ބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 106 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ހަވާލާދީ، އެ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން އަދަދަށް ސަރުކާރާ އަސާސީ ތަކެއްޗާ އިސްތިސްނާ ސިޔާޖް ތަކެއްޗާ ވިއްކާ ވިޔަފާރިގެ މަގުސަދު ކަނޑައެޅިފައިވާ ބަރުދަނަށްވުރެ ގިނަ ބަރުދަނެއް ހިފަހައްޓައިގެން ހުރުމުގެ ކުށުގައެވެ.

އެޕީލްކުރާ ބައްޔަކަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ހުކުމަށް "ޢުޤޫބާތު ސިފައިވާ ޖުމްލަ، އަދި ސަރުކާރު ވެރި ދިވެހިބޭފުޅުން، އަސާސީ ތަކެއްޗާ ވެރި ދިވެހިރާއްޖޭގެ، ވިޔަފާރި ސިޔާޖް ތަކެއްޗާ ޖަލަށް ވަނަވޭ، ވެސް ވިޔަފާރިގެ މަޤުސަދު ދަށުގެން ދަށުގެ ބަރުދަނު، ކެނަބިސް ޖުމްލަ ބަރުދަނުގެ ގޮތުގެ މަގުސަދު ސަރުކާރުން ބުނެފައި، 2013 ވަނަ އަހަރުގެ މާރޗް މަހުގެ 16 ވަނަ ދުވަހުގެ 18:11 ހާއިރު ވެސް ވިޔަފާރި ދިރާގުގެ ޕެކެޓުތަކުގައި އެތެރެއިން އެތެރެއިން ޖަހާގަނޑުއްގެ ކޮށްގެން ދަށުގައި ދަކަޓަރީގެ ފެނުނު ކުރުމަށް ސާޕްކޮށްފައިވާ ދެ ދިރާގުގެ ފޮޓޯގްރާފް ފުރިހަމަ ކުޑަކުޑަ ދަޅުދަޅު ބަރުދަނުގެ މަސްތުވާ ބަރުދަން ފެނުނުކަމާއި، މަސްތުވާ ބަރުދަނުގެ ދަޅުދަޅު ވެސް ވިޔަފާރިގެ އަދަދުގައި، މަސްތުވާ ބަރުދަން ދިދި ޖަހާގަނޑު ވަސްތުތަކުގައި ފެނުނުކަމާ، ބަރުދަނުގެ ވެސް ވިޔަފާރިގެ އަދަދު ފެނުނު ވަސްތުތަކެއްގެ ބަރުދަނަކީ 134.417 ގްރާމް ހުރިކަމާ، އަދަދުގެ ދަޅުދަޅު ފެނުނު ވަސްތުތަކެއްގެ ބަރުދަނަކީ 360.9376 ގްރާމް ހުރިކަން މިދައުލަތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭ އެއްވުރެ ހުރިކަމާ ފެނުނުކަމަށް އެހެނީ ޝަރީޢަތުގައި، ފެނުނު ވަސްތުތަކާއި ކަނޑައަޅާ މަސްތުވާ ބަރުދަން ބަލައިލުމުން ފާސްކުރުމުން ވަސްތުތަކުގައި މިމައްސަލައިގައި ހުރިހާ މަޤާމު ހުރި ފެނުނުކަމަށް އަދަދުގެ ގޮތުން ދައުލަތުން ސާބިތުކުރުމަށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (ޑްރަގްސްއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 108 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ހަވާލާދީ، ކަނޑައެޅިފައިވާ ބަރުދަނަށްވުރެ އަދަދު ސަރުކާރު އަސާސީ ތަކެއްޗާ

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ޤާނޫނުގެ 108 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 000:1000/-

([illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (25 [illegible] 2017) [illegible] 01

([illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]." [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

02- [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1487/Cr-C/2013 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 04 ([illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

* ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 9 ވަނަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 47 ވަނަ [illegible] (ށ) [illegible] [illegible] 52 ވަނަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

* ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 77 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

* ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ، [illegible] [illegible] 2014/HC-A/323 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

* ހަމަޖެހިފައިވާ ނުކުތާއަކީ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ވާފަދައިން، އެ ޤާނޫނުން އެ މިންވަރަކަށް ދެއްކުމަށް ދައުލަތް ސާބިތުކޮށްދެއްވާފައިނުވާތީ، ދައުލަތް ސާބިތުކޮށްދީފައިވާކަމަށް ކަނޑައަޅާ ކުށްސާބިތުކޮށްދީފައިވާކަމަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

03- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ މި ޤަޟިއްޔާއާއި ގުޅިގެން ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1487/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓާއި، އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރި ސ.ހިތަދޫ/ އިރުމާގެ، މޫސާ އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކާއި، އެ ނުކުތާތަކާއި ގުޅިގެން ދައުލަތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، މައްސަލައާއި ގުޅުންހުރި ލިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

3.1- ފުރަތަމަ ކަމަކީ: ގ.ދިއަމިނާގެ، އިބްރާހީމް ސަޢީދު ޢުސްމާން އާއި ސ.ހިތަދޫ/ އިރުމާގެ، މޫސާ އިބްރާހީމް އާއި، ސ.ހިތަދޫ/ ޖޫރީގެ އަޙުމަދު ޝަރީފް އާއި، މާލެ، ގ.އަންބަރާ އިބްރާހީމް ޢުސްމާނުގެ މައްސަލައިގައި، ދައުލަތުން ދަޢުވާކުރުމުން ބޮޑުން ކަނޑައެޅި ޖިނާއީ ކުށުގެ ކުރީގެ މައްސަލައެއްކަމާއި، 16 އޮގަސްޓް 2013 ވަނަ ދުވަހުގެ 18:11 ހާއިރު، މޫސާ އިބްރާހީމް ދިވެހިރާއްޖެއަށް މަސްތުވާތަކެތި އެތެރެކުރި އެއަރޕޯޓުގެ ވިއަރހައުސްކަމަށް ފުލުހުންގެ އިންޓެލިޖެންސް ލިބުނު މައުލޫމާތާ ގުޅިގެން، މޫސާ އިބްރާހީމްގެ ހަރަކާތްތައް ފުލުހުން ބަލަމުން ދަނިކޮށް، މޫސާ އިބްރާހީމް، މާލެ، ގ.މިއަދަރިއާ ގާގެ ފުރަތަމަ ފަންގިފިލާގެ އެޕާޓްމަންޓުން ނުކުތް ވަގުތު، މިދިޔުން ފުލުހުންގެ ބޮޑުގެ ދަރަން ގަންޑުސް، މިދިޔުންގެ ހަރަކާތްކާއި އެއްވެސް ބަލައި ފާސްކުރިއިރު، މޫސާ އިބްރާހީމް ވަޅިގެން ހުރި ބޭގު ދޮޅުވަރަކަ ކުރިމަތީ ޖީބުގައި އޮތް ޕްލާސްޓިކްގެ ކޮތަޅުގައި އޮތް ހިޔުމް ހުށަހަޅަ ދަށުގައި، އެ ބޭގުގެ ކަނާތް ފަރާތް ކުރިމަތީ ޖީބުގައި އޮތް ފޮށިއަކުގެ ކޮތަޅުގައި އޮތް ހިޔުމް ހުސްކާއި ހަމަކޮށް ދޫކޮށްގައި 134.417 ގްރާމް ބަރުދަނުގެ ހުރިކަމަށް އެތެރޭގައި ހުރި ކާޖެހި ބަލައިފާސްކުރިއިރު، އެ ކާޖެހިގައި ހުރި މާޖެހުގެ މަތިން ފެނުނު ބަތަ ހިޔުމް ހުސްކާއި ދެއްކި، އެ ބަނުން ފެނުނު ޖޫތާގަނޑާއި، ވަލުއާއި، ހަމަ ސްޕްރިންކަލްއާއި، ދެނުވެގެ ބޮތްޖަހައި އޮތް ހިޔުމް ހުސްކާއި ދެއްކި، ހަމަ އެ މާޖެހުގައި އޮތް ދެބުގައި ޖަރާ މަތިކުރާގެ ކުރިގައި އޮތް ބޮޅު ސްޕްރިންކަލްއާއި، އެ ބޮލަގައި އޮތް ބޮޅު ދެ ސްޕްރިންކަލްއާއި، އެކާޖެހި ބަރުގައި އޮތް ދުރުގައި ޖަރާ މަތިކުރާގެ ކުރިގައި އޮތް ބޮޅު ސްޕްރިންކަލްއާއި، އެ ބޮލަގައި އޮތް ބޮޅު ދެ

ސާމްޕަލްކަމުގައި، އެ ކޮތަޅި ތެރޭގައި އޮތް ކަޅުކުލައި އެ ކޮތަޅީގައި ހުރި ފޮތި އަލުމިނިއަމްގެ ފޮށީގައި އޮތް ކަރުދާސްކޮޅުގެ ތެރޭގައި އޮތް ޒިޕްލޮކްގެ ތެރޭގައި އޮތް ކަޅުކުލަކޮޅެއް، އެ ކޮތަޅީގައި ހުރި ޕްލާސްޓިކް ތެރޭގައި އޮތް ޒިޕްލޮކްގެ ތެރޭގައި އޮތް ކަޅުކުލަކޮޅުގައި 360.9376 ގްރާމް ހެރޮއިން ހުރިކަމަށް އެ ރިޕޯޓުގެ ތަހުލީލު ރިޕޯޓުން ދައްކާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާ ތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 106 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ގުޅިގެން އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން މީސް އިސްތިޢުމާލުގެ މިންވަރު، ކަނޑައެޅިފައިވާ ޖަދުވަލުގެ ދަށުގެ މިންވަރު ކަނޑައެޅުން ބޭރުވުން މަސްތުވާތަކެއްޗާ އެކަށީގެން ތަފާތުވުމެއް ނުވާތީ، ޤާނޫނުގައި ބުނެފައިވާ މީސް އިސްތިޢުމާލުގެ ޙާލަތުން ދަރަޖަގައި އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ އެހެން ޤަޟިއްޔާތަކުގައި، މީސް އިސްތިޢުމާލު ހުއްޓުވަންޖެހޭކަމަށް ޤާނޫނުގައި ބުނެފައިވާ ބަލައިގަނެވިދާނެ ފަރާތްތަކަށް ދެވޭ ޢަދަދު ކަނޑައެޅިފައިވާ ޙާލަތުން ބޭރުވާތީ ޤާނޫނުގައި ބުނެފައިވާ ޙާލަތުގައި ނުވާތީ.

-3.2 ދެވަނަ ނުކުތާ: ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1487/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާ ނިމިފައިވާ

ގޮތުގެ މައްސަލަ ބަލާއިރު، މިމައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރި މ.ދޮރުވާ، އިސްލާމީ ޤާނޫނު މީސް އިސްތިޢުމާލުގެ މައްސަލަ ދަށުގެ މިންވަރުގެ ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ ދަށުން ކުށަކީ ޖޫރީމާ ކުރުމުގެ ދަރަޖަކަށް އަރާގޮތަށް ބުނެފައިވުމުން، މިފަދަ މީސް އިސްތިޢުމާލުގެ މައްސަލަ ބަލައިގަނެވޭކަމަށް ދަރަޖަގެ ފަރާތުން ބަލައިގަނެވިދާނެ، މީސް އިސްތިޢުމާލު ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަސްތުވާތަކެތި އެތެރެކުރުމުގެ ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވާ ފަރާތުގެ އިސްތިއުނާފު މަރުޙަލާގައި ދެވުނު ނިންމުމެއް، މީސް އިސްތިޢުމާލުގެ ޝަރުޢީ އިޖްރާއަތު ފުރިހަމަ ފުރުސަތު ދީފައި ވާތީ، އެ ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތުގައި ފުރުސަތު ދެވުނު، އަދި ޝަރީޢަތް އަދާކުރުމުގެ ފުރުސަތު ދެވުނު، އެ ޤަޟިއްޔާ ފުރުސަތު ފުރިހަމަ ކުރުމުގެ ޙައްޤު ލިބިދީ ޝަރުޢީ މިންގަނޑުތަކުން، އެ ޤަޟިއްޔާގައި ހުރި ކޮތަޅީގައި އޮތް ކަޅުކުލައި ފޮށީގައި ދިމާވި މަސްއަލަ ހަމަ ޤަވާޢިދު ނަގާފައިވާ، މިގޮތުން ފުރުސަތުގެ ދަށުގެ ބަޔާން، މިފަދަ ބަލައިގަނެވޭ އެ ޤާނޫނު ބަލައިގަތުމަށް، މީސް އިސްތިޢުމާލުގެ ދަށުން ހުރި ސާމްޕަލް ތަހުލީލު ރިޕޯޓުގައި އޮތް ޖީސްޕޮލިތީންގެ ތެރޭގައި އޮތް ކަޅުކުލަ ޕެކެޓު ނަގާފައި، އެ ސާމްޕަލް ތަހުލީލު ރިޕޯޓުގައި އޮތް ގްރާމްގެ ތެރޭގައި އޮތް ކަޅުކުލަ ޕެކެޓު ބަރުދަނުގައި 134.417 ގްރާމް

[illegible] 360-9376 [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 106 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ [illegible] އެ މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން [illegible]

[illegible]

3-3- ތިންވަނަ ނުކުތާ: ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

ގައި "[illegible]" [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން [illegible]

ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން، ވަކި ޚާއްސަ ހަރަކާތްތަކެއް ދުށުރެވިފައިވާނަމަ، މިހާރު ވިޔަފާރީގެ ބައިވެރިއެއްގެ ހުއްދަތާ ނުވައި ފުރުޞަތުން ވަދުވޭނީ އަދި ނުވަތަ އެކަން ފާސްކޮށް އެބަނުން އެއްވެސް އެއްޗެއް ގެންދިޔުން އެކަމަށް ކޯޓުން ހުއްދަތުން އުދުވެން ޖަވާބު ދީ ވަކި ކަމަކީ ބައިވެރިވެފައިވާކަން ގަބޫލުކުރެވިދާނެ ގޮތުގެ ބަޔާނެއް ދޭހަވާކަން އެނގެންނެތެވެ، އަދި ޙާލަތާއި މުޤައްރަރުގެ ބޭނުމަށް ބަލާއިރު ވަކި ގޮތަކަށް ގަބޫލުކުރެވޭ ދަލީލެއް ބަޔާންކޮށްދެއްވާފައިނުވާތީ، ކޯޓު އޭގެ ބަޔާނުގައި ޝަރީޢަތުން ޤާނޫނީ ގޮތުގެ މަސްއަލައަށް ބަލައި ވަކި ގޮތަކަށް ނިންމުމުގައި ގޮތެއް ނިންމަވާފައިނުވާކަމާއި ނިންމުންތަކުގެ ނިންމުން ފާހަގަކުރެވެއެވެ،

ފުރުސަތުން ތިމާގެ ފައިސާ އެންމެރަގަޅު ވަސީލަތް މުއާމަލާތުގެ ބޮޑުމަސައްކަތް ބައްސަވާފައިވާ ބަޔާނާ ގޮސް ފަރާތުން 10 ވަނަ މާއްދާގެ 4 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޤާނޫނީ ބާރުތަކެއް ބޭނުންކުރުން ނުވަތަ ކުރުމުގެ ޢަމަލުތަކެއް މީގެ މިގޮތަށް ބޭނުންކޮށް ފަރާތްތަކުގެ ކޯޓު އަމުރުތަކަށް މިފަދަ ދިރާސާތަކެއް ބޭނުންކުރުމުގެ ފުރުސަތު ހުށަހަޅާފައިވާ ދުއްވާލުމުން ބަޔާނެއް، އެހެންކަމުން ހިނގައިގެން އެއްވެސް ސަބަބަކު ބައިވެރިވެފައިވާ އަދި ސަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައިވެސް ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1487/Cr-C/2013 ފަސްއަހަރުގެ ދިރާސާއެއް ބޭނުމެއް އެކުލެވޭ ގޮތަށް ކުރެވެއެވެ.

3-4 ހަވާލުދެވޭ ކަމަކީ: ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 141

ވަނަ މާއްދާގައި، މިކަމުގެ އަތުގައި މަސްތުވާ އެއްޗެއް ހުރިކަމަށް ބެލެވޭނީ ޙާލަތުތަކެއް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، އެ ޙާލަތުތަކުގައި އެއްޗެއް ބެލެވޭ އެފަދަ ގޮތުން ސާބިތުވާފަދަ ހިނދުކޮޅެއް އެ މާއްދާގެ ދަށުން ބެލެވޭނެ ގޮތް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ، އެ މާއްދާގެ (ށ)ގައި، އެ މީހެއްގެ އަތުގައި ނުވަތަ ގެއެއްގައި ނުވަތަ ހަރަކާތެއްގައި މަސްތުވާ އެއްޗެއް ހުރުން (ނ)ގައި، މީހަކު ވަޒީފާ ހުންނަ އޮފީހެއްގައި ނުވަތަ އެހެން ތަނެއްގައި ހުރުން ގަރާޖުގައި މަސްތުވާ އެއްޗެއް ހުރުން (ރ)ގައި މީހަކު ހިފައިގެން އުޅޭ ނުވަތަ އެހެން ތަނެއް އުޅޭ އުޅަނދެއްގައި ހުރުމާއި އުޅޭ ތަނަކުގައި ދުއްވާލެވޭ މަސްތުވާތަކެއްޗާ ހުރުން؛ (ބ) ގައި، މީހެއްގެ ކޮންޓްރޯލްގެ ދަށުގައި ހުރުން ބެހެއްޓި ނުވަތަ އެއްޗެއްގައި މަސްތުވާ އެއްޗެއް ހުރުން؛ އަދި (ޅ) ގައި، މީހަކު އޮޅުވާ ދިރިއުޅޭ އަދި އެހެން މީހުން ވެރިކަމުގެ

ނޫނީ ގެއްލުމަކީ މަސްލަހަތު އެއްކޮށް ހުރުން ނުވަތަ މިހާރު އެކަނި ދިރިއުޅޭ އަދި އެހެން މީހުން ވަކިކުރާތީ ނޫޅޭ ކޮޅުދިނުމަކީ މަސްލަހަތު އެއްކޮށް ހުރުން، މިގޮތުގައިން ބަޔާންކޮށްފައި އޮންނަކަމެވެ،

އެމީހެއްގެ ހިމާޔަތުގެ ދަށުގައި ހުއްޓާ ފުރިހަމަ މަސްލަހަތުތަކާއިގެ ޤާނޫނީ އުޅުމާ އުސޫލުތަކާއިރުވެ ސަލާމަތީ އަދި ފޯރުކޮށް ހަމަޖެހޭގޮތަށް މަޢުލޫމާތު އެކުލަވާ މަސްލަހަތުތަކާއިގެ ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކެވެ ފެންނަ ޝަރުޢީ ޙުކުމްތަކާއި ޤަވާޢިދު ބުނާފައި، އެފަދައިގެ ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކުގެ އެފަދަ އެމީހެއްގެ ހިމާޔަތުގެ ދަށުގައި ހުއްޓާ ފުރިހަމަ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޝަރުޢީ ދާއިރާގެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/07 ފަސްލުގައި ދާއިރާގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2009/HC-A/212 ފަސްލުގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާކަން އެނގެއެވެ،

ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J(BF)/2013/446 ކޯޓު އަމުރު ނަންބަރުގައިވާ ސަބަބަށް ބަލާއިރު، އެ އަމުރު ނަންބަރުގައިވާ ދ. މުއައްޒަފާގެ މަސްލަހަތުތަކާއިގެ ޙިމާޔަތް ކުރުމަށް އަންނަނިވި ގޮތަށް ޢަމަލުކުރުމަށް ބަލައިގަތުމަށް ޙުކުމްކުރައްވާފައިވާ ބަލަހައްޓަން ކޮންމެވެސް މަޢުލޫމާތު ޝަރީޢަތުގައި ސާބިތުވެފައިވާކަން އެނގެއެވެ، ޤަރާރު ގެނައުމުގައި، ވަކިކުރުމާއި ގުޅުންހުރި ކަމެއް ފާހަގަ ކުރުމަށްފަހު އެނގޭން ނުވާކަމެވެ، ދ. މުއައްޒަފާގެ އެ ކޯޓު އަމުރު ގެންދިއުމުގައި، ދ. މުއައްޒަފާގެ ބަލަހައްޓަން ހުކުމް ކުރެ ދޭން އިޖުރާއާތު ހާމަ ބަޔާންކުރާ ކޯޓު މިހުން ހައްދަވާ ކަނޑައަޅާ ހުކުމް ޖަހައިދިނުމުގެ ބެހެއްޓުމަށް ބެލެނިވެރިޔާ މީހުން އޮތްކަން އެނގެއެވެ،

ދ. މުއައްޒަފާގެ ބަލަހައްޓަން ހުކުމް ކޯޓު އަމުރު ބަދަލުކޮށް ކޯޓުގެ އިޢުލާނެއްކުރި

އަމަލުކުރަން ނުފެންނަގޮތް ނުވާކަމަށް ޙުކުމްކުރިއިރު ޢާއިލީ ކޯޓުގެ އަމުރުގެ ނަންބަރު ކޯޓު ހުކުމްގެ ނުހެއްޓުމާއި ބަލަހައްޓަން

ޙުކުމްކުރިއިރު ޢާއިލީ ކޯޓުގެ އަމުރުގެ ބަލަހައްޓަން މިކޯޓުގެ ސަބަބުތަކުގައި ބުނެފައިވާތީ، ދ.މުއައްޒަފާގެ ބަލާ

ބަލަހައްޓަން ކޯޓުގެ ވަކި ބެލުމުގެ ނުވަތަ އެ ބެލުން ކަނޑައަޅުއްވާ ބެލެނިވެރިޔާގެ ޙަވާލުގައި ނުހުންނަ

މަސްލަހަތުގައި ހިމެނޭ ދިރިއުޅުމަށް ބެލެނިވެރިއެއް، މި މަސްލަހަތުގައި ހިމެނޭ ކަމެއް ދަރިކޮޅުގައި ދިރިއުޅޭ ބެލެނިވެރިން އެނގެން

ނުވަތަ ކޯޓުގެ ޙުކުމްކުރިއިރު ޢާއިލީ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 196-A1/95/2019/99 ސަބަބުގައި

ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމެވެ،

މި މައްސަލާގައި މަސްތުވާތަކެތި މޫސާ އިބްރާހީމްގެ ހަށިގަނޑުން ފެނުމުގެ އިތުރުން ގ. މިއަލަނިއާގެ ބަލާފާސްކުރިއިރު އެގެތެރެއިން ފެނުނު މަސްތުވާތަކެތީގެ ބައިވެސް ދަޢުވާގެ ޝީޓުގައި ހިމަނާފައިވާކަމާއި، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1487/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގައި ދަޢުވާކޮށްފައިވަނީ މޫސާ އިބްރާހީމްގެ އިތުރުން، އިތުރު 3 މީހެއްގެ މައްޗަށްކަން އެނގޭއިރު، ދައުލަތުން މި މައްސަލާގައި ގ.މިއަލަނިއާގެ ބަލާފާސްކޮށްފައިވަނީ އިޖުރާއަތުތަކާއި ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ މޫސާ އިބްރާހީމް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1487/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގެ ދަށުން [illegible] ހުކުމް ތަންފީޛުކުރަން [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ގ.މިއަލަނިއާގެ [illegible] މޫސާ އިބްރާހީމް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މޫސާ އިބްރާހީމް [illegible] [illegible]، ގ. މިއަލަނިއާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތި [illegible] މޫސާ އިބްރާހީމްގެ މައްޗަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދައުލަތުން ދެއްކިފައިނުވާކަމާއި،

މިމައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] ގ.މިއަލަނިއާ ގެއަށް ފުލުހުން ވަދެފައިވަނީ ކޯޓު [illegible] [illegible] ދައުލަތުގެ [illegible]، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ގ.މިއަލަނިއާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 52 [illegible] [illegible] [illegible]، މޫސާ އިބްރާހީމްގެ [illegible] [illegible] [illegible] މޫސާ އިބްރާހީމްގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ވީމާ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1487/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގެ އިސްތިއުނާފުގައި މޫސާ އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ މައްސަލައިގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓުން [illegible] ހުކުމުގައި މޫސާ އިބްރާހީމަށް ނިސްބަތްވާ ބައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

• ޙުކުމް:

ދެންފަހެ، އިސްވެފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގައި ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން ބަޔާންކުރެވުނު ގޮތަށް ކުރުމާއެކު، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1487/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާ ތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 108 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ދިވެހިރައްޔިތެއްގެ އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު A032542)ގެ މައްޗަށް ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1487/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].